

**KOMUNITNÝ PLÁN
sociálnych služieb
obce Bernolákovo
2012 - 2017**

Príhovor starostu obce Bernolákovo

Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

- 1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
- 1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov
- 1.3. Analýza sociologických a demografických údajov
 - 1.3.1. Obyvateľstvo
 - 1.3.2. Školstvo
 - 1.3.3. Služby
 - 1.3.4. Nezamestnanosť
 - 1.3.5. Sociálne znevýhodnené skupiny
- 1.4. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb
- 1.5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb
- 1.6. SWOT analýza v sociálnej oblasti

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

- 2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb
- 2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb
- 2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Záver

Prílohy

Použitá literatúra

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- PHSR obce Bernolákovo 2007 - 2013
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších právnych predpisov
- www.statistics.sk

Príhovor starostu obce Bernolákovo

Vážení občania,

príhováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb obce Bernolákovo, ktorý bol spracovaný v tomto roku v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedal špecifikám našej obce a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné prostriedky obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre pracovníkov vykonávajúcich sociálnu službu, ale pre všetkých obyvateľov obce.

Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnenie spoločne plánovaných zámerov.

**Ing. Ľubomír Poór
starosta obce**

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami v obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 a novela zákona č.185/2012 Z.z. čl.V., ktorý nadobudol účinnosť od 29.júna 2012 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladenia rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR, a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov
- výnos MPSVaR SR z 5.12.2007 č. 29775/2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR
- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kurately
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov
- zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – Pôsobnosť obce.

Obec

a/ vypracúva a schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

b/ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,

c/ je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu

- v zariadení pre seniorov
- v zariadení opatrovateľskej služby
- v dennom stacionári
- v odkázanosti na opatrovateľskú službu
- v odkázanosti na prepravnú službu
- a ďalšie

d/ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,

e/ poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre,
2. sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
3. opatrovateľskej služby,
4. prepravnej služby,
5. odľahčovacej služby.

f/ poskytuje základné sociálne poradenstvo,

g/ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,

h/ uzatvára zmluvu:

1. o poskytovaní sociálnej služby,
2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

1. Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych problémov, utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, a na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.
2. Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
3. Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti a iné

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Obec podľa § 80 písm. a/ vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.
2. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:
 - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce
 - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby
 - analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb
 - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
 - spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a/ posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce
- b/ predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín
- c/ opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti, a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Základná terminológia

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- a/ verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok,
- b/ neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia.

Objednávateľ sociálnej služby

Osoba, ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok - subjekt, v kompetencii ktorého je sociálna služba.

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie,
- prevenciu sociálneho vylúčenia.

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

1. občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením, napr.:
 - občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce,
 - ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím,
 - mládež po ukončení ústavnej alebo ochranej výchovy,
 - starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohohodné rodiny,
 - občania marginalizovanej rómskej komunity.
2. marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad v dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti.

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najmä v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov určených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohohodné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochranej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,
- byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva,
- byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď.

Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Núdzza

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Sociálna núdza je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je obec, alebo ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatom dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Obec je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

1.3. Analýza sociologických a demografických údajov

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce /ďalej len „PHSR“/.

PHSR obce je komplexným dokumentom, spájajúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Je rozvojovým dokumentom vypracovaným pre obdobie rokov 2007 – 2013, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb, úlohy v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre atď.

Úspešná implementácia PHSR môže v obci Bernolákovo napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v obci, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva, a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti .

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej, či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

- demografické zmeny – zvyšovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov
- zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií,
- oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziludských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Ekonomické faktory, ktoré svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1.júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ /okrem BSK/.

Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením z augusta 2006 Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný, a aby zabezpečil rovnosť príležitostí. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

Poloha obce:

Obec Bernolákovo sa nachádza necelých 15 km od centra hlavného mesta Bratislavy na hlavnej cestnej i železničnej tepne vedúcej z Bratislavy do Senca. Patrí k významným obciam Seneckého okresu a v súčasnosti má viac ako 5 tisíc obyvateľov. Preteká ňou potok Čierna voda, najsevernejšie rameno Dunaja. Obec mala v minulosti niekoľko názvov. Najčastejšie spomínané bolo maďarský názov Cseklész či nemecké Landsitz, ale aj rôzne obmeny týchto názvov. Neskôr sa začalo používať meno Čeklíz, ktoré prislúchalo obci až do roku 1948. Odvtedy obec nesie názov Bernolákovo po významnom národovcovi a zakladateľovi slovenského spisovného jazyka Antona Bernoláka. Najstaršia písomná zmienka pochádza z roku 1209. V 17. storočí bola obec mestečkom s výsadou uskutočňovať trhy a jarmoky. Na kopci bol v 13. storočí vybudovaný hrad. V 18. storočí počas povstania vedeného Františkom Rákoczym úplne vyhorel. Dnes na kopci stojí vodná veža Várdomb, ktorá v prvej polovici 20. storočia zásobovala Bernolákovo pitnou vodou. Najpozoruhodnejšie pamiatky Bernolákova sú Barokový kaštieľ zo začiatku 18. storočia, Kaplnka sv. Anny a Kostol sv. Štefana.

1.3.1. Obyvateľstvo

V obci Bernolákovo podľa posledných údajov sčítania obyvateľov z roku 2011 býva 5 385 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú, že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne. V poslednej dobe badať nárast počtu obyvateľstva. Podrobný vývoj obyvateľov obce ukazuje tabuľka č. 2.

Obyvatelia obce: národnostne dominantná - slovenská národnosť 5092 (94,55 %), ďalej, národnosť česká 35 (0,64 %), maďarská 30 (0,55 %), ukrajinská 12 (0,22 %), ostatné 62 (1,15 %), a nezistená 154 (2,85 %). K rómskej komunite bol pri sčítaní 2011 evidovaný jeden občan. Tento údaj je zo Štatistického úradu Slovenskej republiky. Obyvatelia obce boli v minulosti prevažne poľnohospodári, remeselníci, živnostníci, úradníci a zamestnanci pracujúci v administratíve. Podľa ŠÚ 2011 v obci žilo 5385 obyvateľov, z toho 2783 žien (51,68 %) a 2602 mužov (48,31 %).

Tabuľka č. 1 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry

Vek	Počet	% zastúpenia
Predproduktívny vek 0 – 14	885	16,43
Produktívny vek 15 - 59 muži	1681	31,22
Produktívny vek 15 - 59 ženy	1680	31,20
Poproduktívny vek 55+Ž,60+M spolu	1139	21,15
SPOLU:	5385	100,00

Index starnutia:

Zdroj: ŠÚ SR 2011

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce v dôsledku menšieho počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti poproduktívnom veku /tabuľka č.1/, môžeme očakávať demografický problém prestarnutie obyvateľstva, ktorý prinesie problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov obce

Rok	Počet obyvateľov
1991	4477
2001	4627
2004	4776
2006	5053
2007	5149
2008	5257
2009	5334
2010	5520
2011	5385 údaj z sčít.obyv. 5476 údaj ŠÚ 5571 údaj z evid.obyv.obce

1.3.2. Školstvo

V obci Bernolákovo sa nachádzajú tieto výchovno-vzdelávacie zariadenia: Detský domov NÁDEJ, Spojená stredná škola Ivanka pri Dunaji, org. zložka SOŠ Jurija Gagarina Bernolákovo, Základná škola, Materská škola, Základná umelecká škola. Školská výchova podľa dostupných údajov sa traduje od roku 1885, kedy dal gróf Michal Esterházy jeden z domov pre potreby školy.

Detský domov NÁDEJ je riadený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Spojená škola Ivanka pri Dunaji patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Základná škola s celodennou prevádzkou bola odovzdaná do zriaďovateľskej právomoci obce v roku 2002. Oficiálny názov školy je Základná škola Bernolákovo. Výchovno-vzdelávacie proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Základná škola má 2 špeciálne triedy. Prevádzka školy je jednosmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity sú predovšetkým športového charakteru.

Pri základnej škole je zriadená aj Školská jedáleň a žiaci majú zabezpečenú teplú stravu. V rámci mimoškolských aktivít existuje školský klub detí, ktorý ponúka jej členom rôzne formy trávenia voľného času. Škola využíva od roku 2003 internet a informačné a komunikačné technológie. Škola sa úspešne uchádza o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa

odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a olympiádach. Od roku 2007 prebieha čiastočná rekonštrukcia na budove školy, financovaná z prostriedkov obce. Počet žiakov v základnej škole je 416.

Založenie Materskej školy sa datuje od konca 19.storočia. Prvá viackapacitná materská škola bola prebudovaná z bývalého rodinného domu na Hlavnej ulici č.112. V súčasnosti pre deti predškolského veku zabezpečujú celodennú starostlivosť kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Budova materskej školy je umiestnená na Komenského ulici s dostatkom zelene a s podmienkami pre celodenný pobyt detí. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3 - do 6 rokov s celkovým počtom 216 detí.

Základná umelecká škola zastrešuje činnosť záujmových útvarov v obci. Bola zriadená v roku 2006 s umeleckými odbormi hudobným, literárno-dramatickým, tanečným a výtvarným. Tieto odbory fungujú aj v súčasnosti. Základná umelecká škola od školského roka 2012/2013 pôsobí v spojenej strednej škole v Bernolákove. Má vytvorený kvalifikovaný pedagogický zbor. V súčasnosti navštevuje ZUŠ 316 žiakov.

Zo sociálneho hľadiska existencia pedagogického dozoru vo všetkých výchovno-vzdelávacích inštitúciách kladne vplyva na dospievajúcu mládež.

1.3.3. Služby

V obci je zastúpenie niekoľko väčších podnikov no najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplyva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce

Tabuľka č. 1 Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci

Odvetvie	Počet prevádzok
Poľnohospodárstvo	2
Maloobchod	17
Služby	25
Spoločnosti	22
Živnostníci	121

Zdroj: Všetky firmy.sk

Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo 55 %, malá časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Vyše 25 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s najnižším vzdelaním priamo v obci.

1.3.4. Zdravotníctvo, kultúra, šport

Zdravotnícka starostlivosť v obci je zabezpečovaná v budove zdravotného strediska, dvoma obvodnými všeobecnými lekármi, jedným detským lekárom a jednou zubnou ambulanciou a jednou lekárňou. Ďalšia lekáreň je na Hviezdoslavovej ulici. Budova zdravotného strediska je vo vlastníctve obce.

Spoločenský život, na ktorom sa zúčastňujú rôzne vekové kategórie od detí až po seniorov, je v obci aktívny aj prostredníctvom niektorých občianskych združení. Medzi aktívne združenia patria napr.: klub dôchodcov, OZ zdravotne postihnutých chlapcov, miestny spolok S K, ZO SZ záhradkárov, ZO SZPB, ZO SZ rybárov, poľovnícke združenie, ŠK Bernolákovo, ŠK VATEK Bernolákovo, hokejbalový klub, OZ Hrad eklis, Klub bernolákovských podnikateľov, OZ Toma Sawyera, OZ za záchranu kultúrnych pamiatok, zbor pre občianske záležitosti a iné.

Športové zariadenia a aktivity – telocvičňa, športový areál Jána Popluhára s futbalovým ihriskom, multifunkčným ihriskom, tenisovými kurtami, pláňové ihrisko, malé futbalové ihrisko v priestoroch ZŠ, golfový areál.

Športové aktivity: futbal, tenis, turistika, stolný tenis, volejbal, hokejbal, golf, zumba, rybolov, poľovníctvo.

Kultúrne zariadenia a aktivity – Kultúrny dom a knižnica. Medzi hlavné aktivity patria: stavenie mája, Deťom, Deťom matiek, Dni obce, Stretnutie s dôchodcami a jubilantmi, Príchod sv. Mikuláša, koncerty ZUŠ, Stretnutie s podnikateľmi pod názvom „Obec a podnikatelia“, ochotnícke divadlo a iné.

Obec na informovanie obyvateľov o dianí v obci má k dispozícii internetovú stránku obce, miestny rozhlas, informačný kiosk, časopis Bernolák a informačné tabule. V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre využívanie voľného času.

1.3.5. Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje prevažne v Bratislave, dochádzajú denne za prácou, časť pracuje v podnikoch v mieste bydliska, v poľnohospodárstve, v obchodoch a službách pôsobiacich v obci.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobu nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných :

Tabuľka č.3

<u>Rok:</u>	<u>Miera nezamestnaných:</u>
2001	1,01 %
2006	1,03 %
2010	2,23 %
2011	2,49 %

Zdroj: ÚPSVaR Senec

Uvedené údaje odzrkadľujú nástup trendu, na jednej strane pozitívny, že v obci je nezamestnanosť na nižšej úrovni ako je celoslovenský priemer, ale na druhej strane treba brať v úvahu, že obec je v blízkosti Bratislavy kde za prácou mimo obce avšak dochádzajú do Bratislavy alebo jeho okolia. Počet uchádzačov sa bude pravdepodobne ešte zvyšovať z dôvodu redukovania prevádzok nielen v obci, ale aj v širokom okolí. V dôsledku tejto skutočnosti obec zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky a preto by mal podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest.

1.3.6. Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb. Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc pri sebaobsluže a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti a mládež
- d) zamestnanci s nízkym vzdelaním
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Obec sa preto snaží riešiť sociálnu situáciu na dlhšie časové obdobie. Jedným z trvalých riešení je sociálna starostlivosť o seniorov vybudovaním Zariadenia pre seniorov a Domu sociálnych služieb.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky často krát vyššia ako minimálna mzda, či iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu.

Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoc v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov, platných od 1. 1. 2004.

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a tieto osoby, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie,
- základné vybavenie domácnosti,
- zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa,
- na mimoriadne liečebné náklady.

Túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku vypláca obec.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

SENIORI

Identifikácia problémov

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- osamelí seniori so zdravotnými problémami,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci.

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity. Túto skupinu je možné charakterizovať týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci,
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu, premietajúcu nárast v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Tabuľka č.3

Počet obyvateľov	predprod. vek/ %	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2001/ 4627	706 15,26 %	2968 64,14 %	953 20,60 %
2004/ 4776	701 14,66 %	3048 63,83 %	1027 21,51 %
2009/ 5334	854 16,01 %	3349 62,79 %	1131 21,20 %
2011/ 5385 sčít.obyv.	885 16,43 %	3361 62,42%	1139 21,15 %
5576 ŠÚ	5571 evid.obyv.obce		

Zdroj: www.statistics.sk

Občania nad 60 rokov tvoria vyše 40 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet ľudí predproduktívneho veku z roka na rok klesá a počet poproduktívnych narastá. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 10 – 15 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 8 - 15 osôb.

Obec finančne prispieva na činnosť OZ dôchodcov a OZ zdravotne postihnutých Nádej, ktoré organizujú pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity nielen v obci ale aj mimo nej. Príspevok pre rok 2012 je vo výške 1150 €.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov, obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby je zabezpečené pre 7 prijímateľov sociálnej služby. Náklady na opatrovateľskú službu v roku 2011 boli vo výške 62 644 €. Na rok 2012 je naplánovaná suma vo výške 64 100 €. Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby je vypracovaná aj schválená obecným zastupiteľstvom VZN č. 5/2009 zo dňa 15.10.2009. Táto služba je poskytovaná od 01.01.2004 a je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja, obcou Bernolákovo zo dňa 25.02.2010.

Jedáleň pre dôchodcov – je zabezpečená pre seniorov v počte 50 poskytovaných jedál denne zo školskej jedálne. Ročne to vychádza okolo 3600 obedov pre imobilných stravníkov. Mobilní dôchodcovia, ktorí si chodia pre stravu sami, alebo sa stravujú priamo v jedálni je to okolo 8400 obedov ročne. Pre dôchodcov s dôchodkom nižším ako 298,74 € obec prispela v roku 2011 na obed sumou 2010 €. Podmienky určuje VZN obce Bernolákovo č.5/2009.

Na skvalitnenie života bude začiatkom roka 2013 odovzdané do užívania zariadenie Dom sociálnych služieb pre 30 osôb a nájomné byty pre seniorov, kde bude zabezpečovať sociálne služby pre 40 osôb. Ďalej budú poskytované kompletne sociálne služby pre obyvateľov zariadení akými sú: jedáleň, denné centrum, zdravotná starostlivosť, rehabilitácia, kúpeľná terapia, práčovňa, a pod.

Obec v súčasnosti nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľov obce umiestnených v sociálnych zariadeniach.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné :

Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v obci.

NEZAMESTNANÍ a ZAMESTNANCI S NÍZKYM VZDELANÍM

Identifikácia problémov

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce,

- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou a odborníkmi ÚPSVaR.

V spolupráci s ÚPSVaR Senec, obec organizuje verejnoprospešné práce alebo menšie obecné služby. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrvávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram **Aktivačné služby – Malé obecné služby** sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Do tohto programu v súčasnosti nie je nikto zapojený z obyvateľov obce. V prípade aktuálnosti a záujmu občanov finančné prostriedky na činnosť je možnosť získať z ÚPSVaR Senec.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov tak, aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004

DETI A MLÁDEŽ

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy,
- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima,
- chýba miestna legislatíva.

Mládež v obci je organizovaná prostredníctvom občianskych združení. Infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času sa nachádza v kultúrnom dome v spolupráci s obecným úradom, športový areál, telocvičňa a multifunkčné ihrisko pri Základnej škole, areál na Mostovej ulici, atď.

Hlavnou úlohou kultúrneho domu je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

V obci je možnosť športového vyžitia mládeže prostredníctvom športových klubov.

Na dobrej úrovni je spolupráca obecného úradu so školami a školskými zariadeniami. Deti a žiaci sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou, napr. pre dôchodcov, pri akcií Deň matiek, stávanie mája, Dni obce a pod. Pre deti sú organizované akcie napr. detský karneval, príchod Mikuláša, Deň detí a pod.

Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí zo sociálne slabších rodín. Zásady poskytovania finančnej podpory pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni v prípade potreby je riešené s prostredníctvom ÚPSVaR. V roku 2011 bola poskytnutá dotácia vo výške 558 €.

Obec pri narodení dieťaťa poskytuje finančnú podporu 70 € pre jedno dieťa, ktorá sa rodičom odovzdáva pri uvítania detí do života, ktoré je organizované najmenej 2 krát ročne.

Obec neposkytuje finančný príspevok najlepším žiakom základnej školy. Na konci školského roka sú odmenení starostom obce a riaditeľkou ZŠ vecnými darmi.

Obec v súčasnosti nemá deti umiestnené v náhradnej rodinnej starostlivosti, reedukačnom zariadení ani v detských domovoch. V naliehavých prípadoch poskytuje pomoc, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj. V prípade sociálnej výpomoci obec postupuje v súlade so VZN č.1/2006 o poskytovaní dotácií, návratných finančných výpomocí a jednorazových finančných výpomocí z rozpočtu obce.

Treba vypracovať a schváliť:

Zásady poskytovania finančnej podpory detí zo sociálne slabších rodín.
Zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa.

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nie je dostatočne vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi štátnej správy,
- chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby,
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci.

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy.

Z kriteriálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórii:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia,
- postihnutia pohybového aparátu,
- kombinované postihnutia,
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení).

Každá z uvedených kategórii postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb, čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania. Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti.

V spolupráci s ÚPVSaR je možnosť vytvorenia chránenej dielne pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Obec v súčasnosti na tento účel zamestnáva jedného zamestnanca. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

V obci pracuje OZ Zdravotne postihnutých Nádej. Obec podporuje činnosť miestnej organizácie z rozpočtu obce.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

V spolupráci s OZ zdravotne postihnutých Nádej a na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v obci.

OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc,
- chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni,
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole,
- pasivita občanov riešiť veci verejné,
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol.

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaraďujeme:

- občanov bez prístrešia /i keď ide o malú skupinu/,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby /1/,
- dlhodobo nezamestnaní občania,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania.

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategórii len odhadnúť. Kategória, ktorá z tejto cieľovej skupiny potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup sa nedá presne vymedziť. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevlývajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu. Preto je nevyhnutné sa venovať tejto skupine ľudí.

Obec v rámci svojich finančných možností podporuje ich začlenenie do spoločnosti. Ak vezmeme prevenciu ako celok od sekundárnej po primárnu, ako predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií včasným odstraňovaním ich príčin, tak zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám rodinách. Obec poskytuje ako jednorazovú dávku v hmotnej núdzi. V roku 2011 to predstavovalo sumu 600 €.

Treba zvážiť možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom. Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie obce, aby mohli v súčasnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky.

Počet osôb sociálne odkázaných a dôchodcovia s nízkymi príjmami v obci je podľa našich zistení a z podkladov ÚPSVR cca 45 občanov.

V obci nie je vytvorené Komunitné centrum. Úlohou komunitného centra je účinne pomáhať sociálne slabším a neprispôsobivým občanom, osvojovať si správne návyky pre ďalšie uplatnenie v živote. Gestorom tejto činnosti by mohlo byť OZ Zdravotne postihnutých Nádej v spolupráci s Obecným úradom.

1.4. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Zvolená metóda analýzy umožňuje porovnať predpokladanú potrebu sociálnych služieb s existujúcimi službami pre identifikované skupiny občanov a určiť:

- dostatkovosť/ nedostatkovosť jednotlivých druhov a typov sociálnych služieb
- proporcionálnosť/ vyváženosť rozloženia sociálnych služieb.

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce.

Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko - ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu, neziskové organizácie a súkromný sektor. V obci sa pripravuje odovzdať dom sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov, v ktorom môžu byť umiestnení aj prijímatelia sociálnej služby odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Na koordináciu sociálnej služby obec má vytvorenú na čiastočný úväzok funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci a terénneho pracovníka, na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Preto sa už viac ako 7 rokov rieši pre potreby obce vybudovanie sociálneho zariadenia v spolupráci s VÚC. Obec pre tento účel dokončuje vybudovanie takýchto zariadení. Ďalej participuje na zabezpečovaní stravovania a výdaja stravy, najmä z radov dôchodcov. Pre imobilných občanov zabezpečuje stravovanie a rozvoz stravy priamo do domácností.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- stretnutia dôchodcov,
- uvítanie do života novorodencov obce,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia a pod.),
- opatrovateľská služba,
- terénna sociálna služba,
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným.

1.5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Obec v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii produktívneho a poproduktívneho veku. Podľa celoslovenských štatistík je potrebné počítať aj s tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje nám ukazujú postupný nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku a klesanie počtu narodených detí /Tabuľka č.3 na str. 19/

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú, resp. v budúcom roku budú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:

- a/ poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie, z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- b/ nepriaznivého zdravotného stavu,
- c/ dovŕšenia dôchodkového veku,
- d/ terénnej sociálnej služby,
- rozšírenie bytovej výstavby – podpora opráv existujúcich obydľí,
- nárast, obyvateľstva, omladiť obec,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- rozšírenie poskytovania sociálnej služby v zariadeniach,
- rozšíriť možnosť stravovania odkázaných osôb.

1.6. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom,
- záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti,
- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity,
- pokoj vidieckeho prostredia,
- blízkosť turisticky atraktívneho mesta,
- existencia pedagogického dozoru,
- dobrá spolupráca obecného úradu so školami,
- existencia infraštruktúry na voľno časové aktivity,
- existencia poskytovania sociálnych služieb – opatrovateľská služba, terénna sociálne služby,
- existencia zdravotnej infraštruktúry,
- aktívna činnosť komisie sociálno – zdravotnej,
- nízka nezamestnanosť,
- existencia OZ klub dôchodcov,
- existencia OZ zdravotne postihnutých Nádej.

Slabé stránky:

- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb,
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb,
- nepriaznivý index starnutia,
- migrácia mladej generácie,
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci,
- chýba komunitné centrum.

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov,
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb,
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov,
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí,
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií,
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva,
- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce,
- preventívne programy pre občanov so závislosťami.

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality,
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví,
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania Kompetencií,
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb,
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity,
- nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby,
- neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít,
- hospodárska kríza,
- zvyšovanie segregácie a chudoby.

Z vyhodnotenia pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stánky. Po odovzdaní domu sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov a najmä po uvedení do ich prevádzky sa počet a hlavne pôsobenia silných stránok preváži nad slabými stránkami. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak by obec tento stav v spoločnosti neriešila, by pretrvával stav neriešenia sociálnej oblasti čím by mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb
- pokles alebo schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti ...

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
- b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom
- c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb
- d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Obec sa snaží naplňovať tieto priority nasledovne:

- zabezpečuje najmä podporu opatrovateľskej služby u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí,
- v prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zariadení,
- rozšíriť možnosť poskytovania stravovania starších a odkázaných osôb,
- pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami preskúmať možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom,
- aktivitami podporiť spoločensky neprispôsobivých obyvateľov na začlenenia do spoločenského života v obci,
- podpora poskytovania sociálnej služby v zariadení pre potreby obce,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci
- vypracovať a schváliť VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb
- bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu v obci pre mladú generáciu, omladenie obce.

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

2.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce úzko participuje na PHSR obce Bernolákovo. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci.

Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2013 – 2015 (podľa komunitného plánu na roky 2012 – 2017). Určite nie je v možnostiach obce realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania. Na jednotlivé priority rozvoja sociálnych služieb určí obecné zastupiteľstvo obce zodpovedné osoby a časový horizont realizácie.

2.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Účasť na komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť,
- ústne návrhy občanov – na obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasť obyvateľov obce na verejnom zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority,
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby,
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce.

Priorita rozvoja sociálnych služieb v obci Bernolákovo

Priorita č. 1	Opatrovateľská služba, Terénna služba	
AKTIVITY	➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i>	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTOR	Zodpovedná osoba	
Obec Bernolákovo	referent za soc. oblasť	

Priorita č. 2	Sociálna služba v zariadení v obci Bernolákovo	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby v zariadení pre potreby obce ➤ Rozšírenie možnosti poskytovania sociálnej služby 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Registrovaný subjekt ➤ Obec Bernolákovo ➤ Bratislavský samosprávny kraj 	starosta	

Priorita č. 3	Sociálna služba v zariadení	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby vo vlastnom zariadení, v registrovanom zariadení BSK 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo ➤ Bratislavský samosprávny kraj 	starosta	

Priorita č. 4	Stravovanie starších a odkázaných osôb	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšírenie možnosti stravovania 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo ➤ Školská jedáleň – zariadenie soc. starostlivosti ➤ Registrovaný subjekt 	starosta	

Priorita č. 5	Spoločensky neprispôsobivé osoby	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobitný príjemca dávky ➤ Začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo ➤ ÚPSVaR Senec 	referent za soc.oblasť	

Priorita č. 6	Vybudovanie bezbariérovosti v obci	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Spracovanie realizačných výkresov ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia ➤ Stavebný dozor ➤ Kolaudácia 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo ➤ OZ Zdravotne postihnutých Nádej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dotácie ➤ výťažok z lotérie ➤ vlastné zdroje pre dofinancovanie 	
Zodpovedná osoba	Referent za soc. oblasť	
Priorita č. 7	Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb ➤ Novelizácia ➤ Registrácia sociálnej služby na VÚC 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo 	starosta	

Priorita č. 8	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Spracovanie realizačných výkresov ➤ Feasibility study – štúdia uskutočniteľnosti ➤ CBA – analýza nákladov a prínosov ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia ➤ Stavebný dozor ➤ Kolaudácia 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2018	
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Bernolákovo ➤ Štátny fond ➤ Obyvatelia obce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje 	
Zodpovedná osoba	starosta	

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom obce, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj obce zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v obci nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.

Bernolákovo august 2012

Dokument bol prerokovaný dňa 25.9.2012 na 14. riadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Bernolákovo a schválené uznesením číslo 14/3/2012.

Príloha:

Dotazník pre občanov obce Bernolákovo

1. Ako dlho žijete v obci Bernolákovo?

- , menej ako 5 rokov , viac ako 30 rokov
 , 5 – 15 rokov , iné
 , 16 – 30 rokov

2. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej forme sociálnych služieb ?

- , obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
 , kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
 , získam informácie z internetu
 , opýtam sa na úradoch
 , takéto informácie nevyhľadám
 , neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a

3. Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny ?

- , snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí
 , využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí
 , spoľahol/la by som sa na pomoc inštitúcií
 , iné /vypíšte/

, neviem

4. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:

- , poradenstvo
 , klub dôchodcov
 , služby pre seniorov – jedáleň, opatrovateľská služba, ZPS ...
 , služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba ...
 , sociálna byty
 , iná /vypíšte/

, bez odpovede

5. Kto využíva danú službu ?

- senior
- dieťa so zdravotným postihnutím
- osoba so zdravotným postihnutím
- dlhodobo choré dieťa
- dlhodobo chorý dospelý
- osoba ohrozená závislosťou
- človek v nepriaznivej životnej situácii / strata bývania, domáce násilie ...
- nezamestnaný/á
- iná odpoveď
- bez odpovede

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov obce si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti ?

/max. 4 odpovede/

- rodiny s malými deťmi
- rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím
- deti a mládež
- seniory
- osoby so zdravotným postihnutím
- dlhodobo chorý
- osoby ohrozené závislosťou
- občania v prechodnej sociálnej kríze
- neprispôsobiví občania
- nezamestnaní
- etnické menšiny
- iná skupina
- neviem

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo obec v budúcnosti viac zamerať ? /max 3 od./

- rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- linka dôvery
- osobná asistencia, opatrovateľská služba
- služby pre seniorov – jedáleň, ZPS
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím – stacionár, prepravná služby
- chránené dielne – riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- iné
- neviem

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti ?

☐ .jednotlivec	☐ .obaja rodičia s dieťaťom
☐ .jeden rodič s dieťaťom	☐ .manželia bez detí
☐ .viacgeneračná domácnosť	☐ .iný typ

Aké je Vaše zamestnanie ?

☐ .zamestnanec	☐ .dôchodca
☐ .študent	☐ .invalidný dôchodca
☐ .podnikateľ	☐ .nezamestnaný
☐ .bez odpovede	

Koľko máte rokov ?

☐ .menej ako 25	☐ .56 – 65
☐ .26 – 35	☐ .66 – 75
☐ .36 – 45	☐ .76 a viac
☐ .46 – 55	☐ .bez odpovede

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie ?

☐ .základné	☐ .vyššia odborná škola
☐ .stredné	☐ .vysokoškolské
☐ .stredné s maturitou	☐ .bez odpovede

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti ?

☐ .veľmi dobrá	☐ .veľmi zlá
☐ .skôr dobrá	☐ .bez odpovede
☐ .skôr zlá	

Ste muž alebo žena ?

☐ .muž	☐ .žena